Tietokantasovellus

2.3.2013

Lauri Lode 013748032

Sisällysluettelo

Johdanto	3
Toteutus	3
Käyttötapaukset	4
Käyttäjä	5
Tehokäyttäjä	5
Ylläpitäjä	5
Käyttötapaukset	
Rekisteröityminen järjestelmään.	5
Sisäänkirjautuminen	5
Arkiston käyttö	5
Juomien hakeminen	
Käyttäjien lisäämien juomien tutkiminen	5
Käyttäjien oikeuksien muokkaaminen	6
Juomien muokkaaminen ja poistaminen	6
Tietosisältö	6
Relaatiotietokantakaavio.	8
Create table -lauseet	9
Järjestelmän yleisrakenne	10
Järjestelmän komponentit	10
index.php	10
drinkkilista.php	10
Resepti.php	10
Luodrinkki.php	10
Luodrinkkifunktiot.php	10
tunnustenluonti.php	10
Käyttäjätunnukset.php	11
search.php	11
adminsivu.php	11
juomalistaus.php	11
annaoikeudet.php	
poistaoikeudet.php	11
poistadrinkki.php	11
virhesivu.php	11
apu.php	11
asetukset.php	12
Luokat/Kyselyt.php	12
Luokat/Sessio.php	12
Käyttöliittymä	13
Asennusohje	13
K äyttöohie	13

Tietokantaprojekti - Drinkkiarkisto

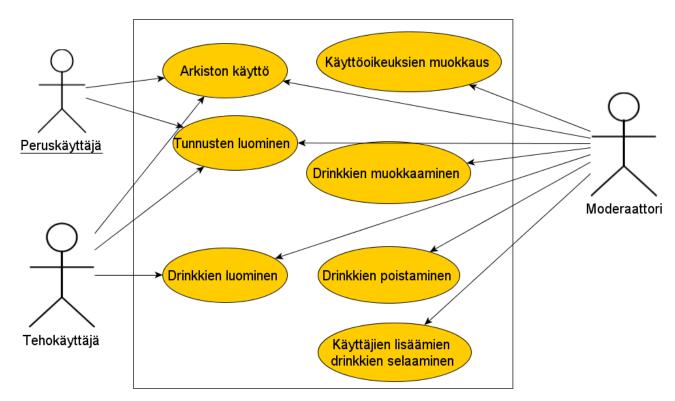
Johdanto

Drinkkiarkistoon nimensä mukaisesti tallennetaan erilaisia juomasekoituksia. Käyttäjä voi sekä selata drinkkejä että lisätä omia sekoituksiaan arkistoitavaksi. Järjestelmän ylläpitäjällä on valta poistaa juomia tietokannasta.

Toteutus

Tietokanta käyttää PostgreSQLää ja internetsivun toiminnallisuus on toteutettu PHPllä. Tietokantakyselyt on räätälöity tietokannalle, joten tietokannan vaihto erinäköiseen on luultavasti vaivalloista.

Käyttötapaukset

Kuva 1: Käyttötapauskaavio

Käyttäjä

Käyttäjä voi tunnusten luonnin jälkeen selata arkistoa.

Tehokäyttäjä

Peruskäyttäjän toimintojen lisäksi tehokäyttäjä voi lisätä omia drinkkejään arkistoon.

Ylläpitäjä

Tehokäyttäjän toimintojen lisäksi ylläpitäjä voi myös tarvittaessa joko poistaa tai muokata arkistossaolevia juomia, muokata käyttäjien oikeuksia sekä tutkiä näiden tietokantaan lisäämiä juomia.

Käyttötapaukset

Rekisteröityminen järjestelmään

Käyttäjä syöttää haluamansa käyttäjätunnuksen ja salasanan tunnusten luontisivulla. Tunnus tulee käyttöön heti, ja käyttäjä pääsee selaamaan arkistoa.

Sisäänkirjautuminen

Käyttäjä syöttää käyttäjätunnuksensa ja salasanan kirjautumisikkunassa. Sivusto ohjautuu drinkkilistaan, mikäli käyttäjätunnus on rekisterlity.

Arkiston käyttö

Käyttäjä näkee listan arkistossa olevista juomista. Juoman nimeä painamalla pääsee tarkastelemaan sen tietoja, mm. tarvittavia aineksia ja reseptiä.

Juomien hakeminen

Juomia voidaan hakea arkistosta joko juoman nimellä, vaihtoehtoisella nimellä ja ainesten nimillä. Haku palauttaa hakuparametrit täyttävät juomat listana.

Käyttäjien lisäämien juomien tutkiminen

Ylläpitäjä voi moderointisivulta käsin tutkailla käyttäjien tietokantaan lisäämiä juomia. Lisätyt juomat -linkkiä painamalla sivu lataa listan juomista, jotka ko. käyttäjä on kantaan lisännyt.

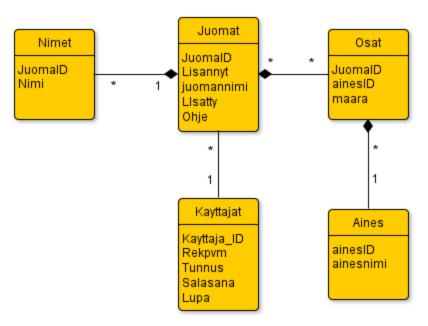
Käyttäjien oikeuksien muokkaaminen

Ylläpitäjä voi moderointisivulta käsin joko antaa tai poistaa käyttäjiltä drinkkien lisäysoikeudet.

Juomien muokkaaminen ja poistaminen

Ylläpitäjä voi moderointisivulta käsin joko poistaa tai muokata drinkkejä.

Tietosisältö

Kuva 2: Käsitekaavio

	Tietokohde: Käyttäjät	
Attribuutti	Arvojoukko	Kuvailu
Kayttaja_ID	kokonaisluku	Käyttäjälle annettu yksilöllinen tunniste
Rekpvm	Päiväys	Rekisteröitymispäivä
Tunnus	Merkkijono, max 16 merkkiä	Käyttäjätunnus
Salasana	Merkkijono, max 16 merkkiä	Salasana
Lupa	kokonaisluku	Käyttäjän valta vaikuttaa arkiston toimintaan: 0=peruskäyttäjä, 1=tehokäyttäjä, 2= ylläpitäjä
	Tietokohde: Nimet	
Attribuutti	Arvojoukko	Kuvailu
JuomalD	kokonaisluku	Juomalle annettu yksilöllinen tunniste
Nimi	Merkkijono, max 50 merkkiä	Juomalle annettu vaihtoehtoinen tai lisänimi

Tietokohde: Aines

Attribuutti Arvojoukko Kuvailu

Juomaan käytettävälle aineelle annettu

ainesID kokonaisluku yksilöllinen tunniset

ainesnimi Merkkijono, max 50 merkkiä Ko. aineksen nimi

Tietokohde: Osat

Attribuutti Arvojoukko Kuvailu

JuomalD kokonaisluku Juomalle annettu yksilöllinen tunniste

Juomaan käytettävälle aineelle annettu

ainesID kokonaisluku yksilöllinen tunniste

maara Merkkijono, max 20 merkkiä Drinkkiin tarvittava määrä ainetta

Tietokohde: Juomat

Attribuutti Arvojoukko Kuvailu

JuomalD kokonaisluku Lisannyt kokonaisluku juomannimi Merkkijono, max 50 merkkiä

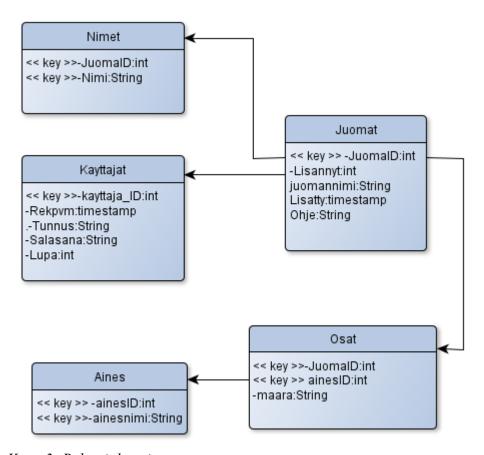
Lisatty Päiväys

Ohje Merkkijono, max 400 merkkiä Juoman valmistusohje

Juomalle annettu yksilöllinen tunniste Juoman lisänneen käyttäjän tunniste Juomalle annettu primäärinen nimi

Juoman lisäyspäivämärää

Relaatiotietokantakaavio

Kuva 3: Relaatiokaavio

Create table -lauseet

```
create table JUOMAT (
JuomaID
                    serial PRIMARY KEY,
Lisannyt
                    integer,
juomannimi
                    varchar(50) not null unique COMMENT 'Juoman primäärinen nimi',
Lisatty
                    Date,
                    varchar(400) not null
Ohje
);
create table NIMET (
JuomaID
                    integer, Primary key (juomaID, Nimi),
                    varchar(50) COMMENT 'Vaihtoehtoiset/lisänimet'
Nimi
);
create table OSAT (
JuomaID
                     integer, Primary key (JuomaID, ainesID),
ainesID
                     integer,
                     varchar(20)
maara
);
create table KAYTTAJAT (
Kayttaja ID
                    serial PRIMARY KEY,
Rekpvm
                    Date,
Tunnus
                    varchar(16) unique,
Salasana
                    varchar(16) not null,
Lupa
                    integer not null COMMENT '0=peruskäyttäjä, 1=tehokäyttäjä, 2=admin'
);
create table AINES (
                    serial, Primary key (ainesID, ainesnimi),
ainesID
ainesnimi
                     varchar(50) not null unique
);
```

Järjestelmän yleisrakenne

Tietokantakyselyt ja sessionhallinta löytyvät kansiosta luokat. Create table -lauseet sekä järjestelmän testaukseen käytetyt SQL-lauseet löytyvät kansiosta sql. Tietokantaan yhdistäminen tapahtuu asetukset.php -tiedostossa.

Järjestelmän komponentit

index.php

Sovelluksen etusivu. Sisältää kentät sisäänkirjautumista varten sekä linkin tunnustenluontisivulle. Kirjautumisnappia painamalla kenttien sisältö lähetetään Käyttäjätunnukset.phpn käsiteltäväksi.

drinkkilista.php

Sovelluksen pääikkuna. Sivu listaa kaikki tietokannassa olevat drinkit listana. Listattujen drinkkien nimet ovat linkkejä, jotka ohjaavat Resepti.php -sivulle. Sisältää linkit moderointisivulle, uloskirjautumiseen ja drinkkien lisäyssivulle. Sisältää hakukentän, joka lähettää hakuparametrit search.phpn käsiteltäväksi.

Resepti.php

Sivulle tulostuu halutun drinkin ainesvaatimukset ja ohje. Juoman tunniste saadaan sivulta, jolta tälle sivulle ollaan päädytty. Sisältää linkit drinkkilistaan paluuta ja uloskirjautumista varten.

Luodrinkki.php

Sivu uuden juomasekoituksen luomista varten. Sivu käyttämiseen tarvitaan tehokäyttäjän oikeudet. Sisältää kentät juoman nimelle, vaihtoehtoiselle nimelle, kymmenelle eri valmistusaineelle ja niiden käyttömäärille sekä ohjeelle. Luo! -nappia painamalla kaavake lähtee Luodrinkkifunktiot.phpn käsiteltäväksi. Sisältää linkit drinkkilistaan paluuta ja uloskirjautumista varten.

Luodrinkkifunktiot.php

Käsittelee Luodrinkki.phpn lähettämän juoman luontikaavan ja lisää sen sisällön tietokantaan. Tyhjät kentät jätetään huomioimatta sikäli, kun se on mahdollista. Ohjaa takaisin drinkkilistaan.

tunnustenluonti.php

Sivu uusien tunnusten luomista varten. Sisältää kentät halutulle käyttäjätunnukselle ja salasanalle. Hyväksymisnappia painamalla kenttien sisältö lähtee tiesdoston Käyttäjätunnukset.php käsiteltäväksi.

Käyttäjätunnukset.php

Käsittelee sisään- ja uloskirjautumisia sekä uusien tunnusten luontia. Saa tarvittavat tiedot tunnusten luonti- tai kirjautumissivulta ja joko tallentaa tunnukset tai kirjaa käyttäjän sisään, mikäli saadut tiedot kelpaavat. Toimintojen onnistuessa ohjaa drinkkilistaan ja epäonnistuessa takaisin edelliselle sivulle. Uloskirjauduttaessa se sulkee sessionhallinnan uloskirjautuvan käyttäjän osalta.

search.php

Käsittelee drinkkilistan hakukentän hakuparametrit ja listaa hakutulokset drinkkilista.phpn tavoin. Sisältää linkit uloskirjautumista ja paluuta drinkkilistaan varten.

adminsivu.php

Ylläpitäjän sivu arkiston hallinnointia varten. Sivun käyttämiseen vaaditaan järjestelmän ylläpitäjän oikeudet. Sivulla on linkit drinkkilistaan paluuta ja uloskirjautumista varten. Sivu listaa rekisteröityneet käyttäjät ja sisältää linkit näiden käyttöoikeuksien muokkaamiseen sekä käyttäjien arkistoon lähettämien drinkkien tutkailuun.

juomalistaus.php

Sivu listaa valitun käyttäjän tietokantaan tallentamat juomasekoitukset. Saa tarkasteltavan käyttäjän tunnuksen adminsivu.phpn listauksesta. Sisältää linkit takaisinpaluuta ja uloskirjautumista varten. Sivu varmistaa, että käyttäjällä on tarvittavat ylläpitäjän oikeudet.

annaoikeudet.php

Sisältää funktiot tehokäyttäjän statuksen antamiseksi valitulle käyttäjälle. Valmistuessaan ohjaa takaisin hallinointisivulle. Sivu varmistaa suorittamiseen tarvittavat ylläpito-oikeudet.

poistaoikeudet.php

Sisältää funktiot tehokäyttäjän statuksen poistamiseen valitulta käyttäjältä. Vaalmistuessaan ohjaa takaisin hallinnointisivulle. Sivu varmistaa suorittamiseen tarvittavat ylläpito-oikeudet.

poistadrinkki.php

Sisältää funktiot drinkin poistamiseen tauluista. Tähän käytettävä kysely poistaa drinkin Juomattaulusta, lisänimet Nimet-taulusta sekä käytettävät aineet Osat-taulusta. Käyetyt ainekset jäävät kuitenkin Aines-tauluun muiden juomasekoitusten rikkomisen välttämiseksi.

virhesivu.php

Mikäli käyttäjällä ei ole oikeuksia päästä tietylle sivulle, linkki ohjaa tänne. Sisältää linkin takaisin drinkkilistaan.

apu.php

Toimii tietokantakyselyjen ja sessionhallinan rajapintana muulle ohjelmalle. Sisältää funktiot toiselle sivulle ohjaamiseen, kirjautumisen varmistamiseen sekä tehokäyttäjän ja ylläpitäjän oikeuksien varmistamiseen.

asetukset.php

Avaa yhteyden tietokantaan. Tarvitaan lähinnä Kyselyt.php -luokassa.

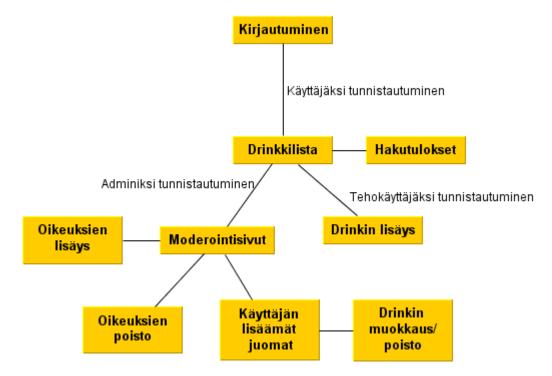
Luokat/Kyselyt.php

Sisältää kaikki ohjelman tarvitsemat tietokantakyselyt. Muu ohjelma käyttää luokkaa apu.phpn kautta.

Luokat/Sessio.php

Sisältää arkiston sessionhallinnan.

Käyttöliittymä

Kuva 4: Käyttöliittymä

Asennusohje

Taulujen luontilauseet löytyvät tiedostosta sql/taulut.sql. Yhteyden avaaminen tietokantaan tapahtuu tiedoston asetukset.php kautta.

Käyttöohje

Harjoitustyö sijaitsee osoitteessa http://lode.users.cs.helsinki.fi. Ylläpitäjän tunnus on superuser ja salasana password. Järjestelmään on kirjauduttava/luotava tunnukset ennen käyttöä.